

Cvetinomiški:

Mati.

Dred petimi leti sem potoval po Savinjski dolini, od Celja proti Vranskemu. Vroč dan je bil. Cesta, koder sem omahoval, je bila s prahom na gosto posuta, da sem bil do kolen kakor pobeljen. Solnce na nebu je neznosno palilo. Potil sem se venomer. Srajca na hrbtu se mi je zmočila in ovratnik se je sprijemal neprijetno z vratom. Šel sem pa le vedno naprej in nič se nisem odpočil. Povsod okrog mene je bila sama ravnina, brezkončna daljava in tiha. Videl sem samo morje hmelja na visokih hmelovkah, ki so stale pokonci kakor velikanska vojska vojakov z dolgimi sulicami. Le tuintam je kukal iznad te vojske z visokimi sulicami vitek zvonik z zlatim križem. Križ se je bliskal v solncu kakor demant. Nad menoj se je lesketalo modro nebo v tako čistem sijaju, da je jemalo skoro pogled. Neskončna nebesna sinjina je žarela in ni izžarela — kakor večni ogenj... Od časa do časa se je dvignila visoko v zrak, visoko nad morje hmelja, ponosna postolka, tako svetla kakor iz bakra. V letu je včasih kar nenadoma obstala in vztrepetavala z rjavimi perotmi. Nato je pa tlesknila ožarjene perotnice zadaj skup in v predrznih vrtincih se je spustila kakor kamen na zemljo... Tudi lahkoživček škrjanček se je povzpел včasih proti mogočnemu solncu, krožil v prožnih obletih semintja, zdaj višje, zdaj zopet nižje, pa žvrgolel razigrano in se nikdar dosti ne nažvrgolel. Naposled je pa telebil kar za šalo z visokega neba na njivo... Cesta pred menoj, široka kakor reka, se je kačila kar vedno naprej, naprej med hmeljem, naprej preko neizmerne ravnine... dalje in dalje. Ždajpazdaj se je dvignil na cesti gost oblak prahú. Mimo mene je zahrumel avtomobil tako divje kakor temna pošast. Izginil mi je za ovinkom izpred oči.

Hodil sem že dva dni, a vročina je ostala skoro noč in dan vedno ista. Puhtela je od neba in od zemlje, pa me objemala s svojimi gorečimi rokami tako

nasilno, da se tem objemom nisem mogel izviti. Popoldne tretjega dne je pa iz daljave nenadoma zagrmelo. Kmalu nato so se pa zgrnili temni oblaki preko neba. Vedno več je bilo teh temnih oblakov. Plast se je kopicila na plast. Zdaj je bilo nebo že črno kakor peklo. Od časa do časa je votlo zagrmelo, posvetil je krvavordeč blisk in je za hip ožaril daljno plan pod seboj... V oblakih je neprestano vršalo in grgralo — odmev daljne groze... Potegnili so hipoma močan, hladen veter. Kostanji ob cesti so bolešno zaječali, in zazibali so se njih visoki, vitki vrhovi. Listi so frčali z vej in padali na zemljo. Na cesti se je pa sunkoma dvigal prah in me je popolnoma zakril. Zatisnil sem si usta in oči in sem sklonil glavo... Že je udarjal grom na grom prav zaporedoma, in drug za drugim je švigal blisk. Kakor žvižg je šlo preko ravní. Vihra je divjala čez vso plan... Ječala je zemlja, in stokalo je v obcestnih drevesih. Za hip sem se ozrl v nebo nad seboj. Sam nisem dobro vedel, čemú. Toda ozrl sem se. Pod črnimi oblaki je bežala jata golobov, vršaje. V nedogled je bežala... Nekje drugje zopet je krakajoč jadrata vran, tako črnih kakor oblaki nad njimi...

Kmalu sem začutil na roki prvo težko deževno kapljo. Kakor da je padel z neba kamen, mi je bilo. Pospešil sem korake, da ubežim plohi in da dospem do kakšne vasi. A ni mi bilo dano.

Težke kaplje so se venomer naglo množile. Veter je postajal z vsakim trenutkom močnejši, kaplje pa krepkejše, težje. Naposled se je ulilo, v poševnih, debelih curkih. Vmes je grmelo votlo in se bliskalo svetlo. Popolnoma se je hotelo razjokati črnoobloženo nebo.

Upognil sem glavo in šel naprej. Kaj sem hotel? Nezgoda je pač hotela, da me je zalotila ploha na cesti — brez dežnika. Sicer pa — kaj vsega ne doživi dijak na potovanju! Jaz sem bil na take plohe že precej navajen. Zato si nisem delal ob tej nezgodi nikakih posebnih bridkosti.

Prah na cesti se je izpreminjal polagoma v mastno, težko blato. Pod mojimi koraki je pršeč cmo-

kalo. Jarki kraj ceste so se polnili z umazano vodo, ki se je razlivala na nekaterih krajih že preko ceste.

Že sem bil premočen do kože. Mraz je jel strestati moje ude od nog do glave. Krajevci pri klobuku so se mi nagnili. In dež je curljal ž njih kakor s široke strehe.

Končno sem vendarle prišel do neke vasi, ki je čepela kakor poosebljena bridkost sredi ravní med zelenim hmeljem. Zavil sem koj pod neki kozolec, ki mi je bil najbližji. Hiše so zaspano mežikale pred menoj s tistimi ozkimi okenci in zelenimi polkenci, ki kljub zaspanosti vabeče pozdravljajo skozi jeklenosivo donebesno steno lijočega dežja.

Kakor bolnik, ki stopi radosten iz mračne sobe na vrt, tako sem stopil jaz iz plohe pod kozolec. Na kup slame sem se sesédel in sem se oddahnil, da sem končno le našel streho.

»Otročička, nikar jokati!« sem začul nenadoma jokav glas za svojim hrbtom. Tudi jok se je oglasil.

Okrenil sem se in pogledal, kaj je bilo. Nedaleč od mene, skoro popolnoma skrita med kopico slame, je sedela postarna ženska z otrokoma pred seboj na tleh.

Ženska me je koj zapazila, ker sem se bil dvignil.

»Ali ste tudi vi prišli vedrit?« mi je rekla in si otrla mokre oči.

»Tudi... Ploha me je zalotila.«

»Pa kam, če vas smem vprašati?«

»Proti Vranskemu!... Potujem, ker sem študent.«

(Konec prihodnjíč.)

